

Kamuya Değer Katma Bağlamında Yeni Kamu Yönetiminde İnovasyon: Dijital Yönetişim

Handan BOYALI*

Öz

Günümüzde toplumsal ihtiyaçlar genellikle devlet ya da devlet denetimi altındaki kişi veya kurumlar tarafından karşılanmaktadır. Bu nedenle kamu yönetiminin sunmuş olduğu mal ve hizmetlerde verimlilik, kalite, performans önem arz etmektedir. Küreselleşmenin hızla yayılmasıyla kamu yönetimi bu değişimlere karşı duyarsız kalmamış, yeni kamu yönetimi anlayışının şekillenmesine neden olmuştur. Bu tarz inovatif yaklaşımlar daha çok özel sektörde kendini gösterirken kamu sektöründe daha az rastlanır durumda olduğu görülmüştür. Özel sektörde 20. yüzyıllarda kendini gösteren inovasyon hareketleri, kamu yönetiminde 21. yüzyılın başlarında ancak görülmeye başlanmıştır. Bu bağlamda, kamu yönetiminde dijital yönetim kamuya değer katma noktasında önem arz etmektedir. Bu çalışma ile inovasyonun düzenli olmamakla birlikte pek çok alanda olduğu gibi kamusal alanda da yenilikler getirdiği ve uygulama alanı olarak da yönetim bilimleri teorileri ile görünür kılınmaya çalışarak alana katkı sunulmaya çalışılmıştır. Çalışmada yönetim ve yeni kamu yönetimi kıyaslanmış, bu iki modelin kamu alanında uyguladıkları temel tekniklerin incelenmesiyle inovasyon çerçevesinde değişimlerin ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bu iki modelin yapısıyla sınırlı tutularak kuramsal bir bakış sunulmuştur. Alan yazınları, dijital kaynaklar ve kütüphane materyalleri kullanılarak literatür taraması yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Yeni Kamu Yönetimi, Dijital Yönetişim.

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Innovation in New Public Administration in the Context of Adding Value to the Public: Digital Governance

Abstract

Today, social needs are generally met by the state or individuals or institutions under state control. For this reason, efficiency, quality and performance are important in the goods and services offered by the public administration. With the rapid spread of globalization, public administration has not been insensitive to these changes, and has led to the formation of the new public administration approach. While such innovative approaches are mostly seen in the private sector, it has been seen that they are less common in the public sector. Innovation movements, which emerged in the private sector in the 20th century, only started to be seen in the public administration at the beginning of the 21st century. In this context, digital governance in public administration is important in terms of adding value to the public. With this study, it has been tried to contribute to the field by trying to make it visible with the theories of management sciences as an application area and that innovation brings innovations in the public sphere as well as in many areas, although it is not regular. In the study, governance and new public administration were compared, and it was aimed to reveal the changes within the framework of innovation by examining the basic techniques that these two models applied in the public field. A theoretical perspective is presented by limiting the structure of these two models. Literature review method was used by using literature, digital resources and library materials.

Keywords: Innovation, New Public Management, Digital Governance.

Article Type: Research Article

* Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniversitesi, İ.İ.B.F. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, handanboyali@munzur.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-4662-5124

1. GİRİŞ

Günümüz tarihine gelene kadar idari sistemler; bir yandan geleneksel yapının merkezi hiyerarşik yapılanması, yetki kullanımı ve koordinasyon yeteneklerini alırken diğer taraftan şu an popüler olan yönetişimin özerklik, katılım ve şeffaflık gibi özellikleri bünyesinde barındıran hibrit bir yapıya doğru evrilmiştir. Özellikle uygulamalarda sıklıkla karşılaşılan Yeni Kamu Yönetiminin, kamu sektöründe örgütlerin yapısı ile ilgili ciddi değişiklikler sunan bir model olması neticesinde günümüzde baskın kullanımı devam etmektedir. Ancak kamu yönetiminde ihtiyaçlar doğrultusunda spesifik değişikliklerden dolayı paradigma değişimine gidilerek yönetişim modelini merkeze almasıyla, etkisinin ilk zamanlarda olduğu kadar yoğun olduğu söylenemez.

Çalışmanın ilk bölümünde, inovasyon kavramının tanımı verilerek organizasyonun ürünleri, hizmetleri veya süreçlerinin daha önce kullanılan yöntemlere göre önemli değişikliğe uğramış olmasını beklemektedir. Bunun yanında, sosyal ve ekonomik katma değere dönüşebilen bir yenilikçi fikrin faaliyete dönüşerek pazara çıkarılması olarak da kullanıldığı görülmektedir. Bu bakımdan inovasyon özü itibarıyla özel sektörün rekabet avantajı, karlılık ve verimlilikte artış, pazar payının genişlemesi gibi hedeflerini barındırır da, ülkeler açısından refahın artması, ekonomik istikrar ve büyüme, yaşam kalitesinin iyileşmesi gibi faydalara da odaklanmaktadır. Bunun yanında inovasyon özel sektörde “ürün” içerikli çalışmalarda yoğunluk kazanırken, kamuda ise “hizmet” alanında ağırlıklı yer aldığı görülmeye başlamıştır. Böylece inovasyonun kamu sektöründe de rahatlıkla kullanılabilen bir kavram olduğu görülmektedir. Bu sebeple çalışma kapsamında kamu alanında inovasyon kavramının yenilikçi ilerlemelerin uygulamaya koyulması neticesinde incelenmesi önem arz etmektedir.

Çalışmanın bir sonraki bölümünde kamu sektöründe inovasyonun, kamusal hizmet sunumunda vatandaş ve kurumların refahlarını iyileştirmek esaslı değişimlere ihtiyaç duyduğu görülmektedir. Bu nedenle 1980’lerde Yeni Kamu Yönetimi anlayışıyla bu ihtiyaçlara yönelik ilk değişimin gerçekleştiği söylenebilir. Böylece çalışma yönetim bilimi teorilerinin sırasıyla incelenmesi üzerine odaklanmıştır. Yeni Kamu Yönetimi yaklaşımı, aşamaları ve geliştirilen ana fikirler aracılığıyla sunulmakta ve analiz edilmektedir. Çalışmanın devamında yönetişim yaklaşımının temel ilkeleri, kamu sektöründe meydana gelen değişiklikleri ve yönetişimi takip eden süreçler gösterilmektedir. Akabinde yönetişimin günümüzde kamu kuruluşlarında hüküm süren koşulları hakkında fikir edinmek amacıyla dijital yönetişim hakkında temel bilgiler verilmektedir.

Son bölümde ise kamuda inovasyon sürecinin modellerin genel uygulamalarına bakılarak artırıcı bir biçimde modellerin ilerlediği görülmektedir. Diğer bir deyişle küreselleşmeyle birlikte hükümetlerin, kurumsal yapıların, mikro ve makro kültürel yapıların birbiriyle uyumlu bağlarla bağlandığı görülmektedir. Özellikle ekonomi, siyaset, kültür ve yönetimin süreç içinde bilişimsel şekle dönüştüğü bilinmektedir. Dijital yönetişim sistemlerinin hakim olduğu bu alanda vatandaşlara gerekli bilgi, iletişim, destek ve hizmet sunabilmek amacıyla teknoloji alanında inovasyon sürecine olan ihtiyaca ve bu ihtiyacın alternatif arayışlarına değinilmesi elzemdir. Böylece bugünün ihtiyaçları doğrultusunda, uygulamanın etkinlik ve verimlilik kapsamında hizmet kalitesinin sayısal verilerle anlaşılabilirliği, vatandaşın hangi hizmetleri ne oranda talep ettiği, bilgi paylaşımları neticesinde vatandaşın memnuniyet düzeyi gibi daha pek çok soruna dijital yönetişim kapsamında gelinen inovatif faaliyetlerle cevap verebilmektedir. Bu doğrultuda inovasyon sürecinin Yeni Kamu Yönetiminden Dijital Yönetişim’e kadar geçen süreç ve alanda kullanılan genel inovasyon faaliyetleri değerlendirilmiştir. Küreselleşme, teknolojinin hızla ilerlemesi, bilişim sistemlerinde yaşanan değişimler gibi daha pek çok inovatif gelişmeler neticesinde Yeni Kamu Yönetimi’nin kendini yenilemesi ve modern çağa uyumu ihtiyacı öne çıkmaktadır.

2. İNOVASYON KAVRAMI VE KAMU ALANINDA UYGULANMASI

2.1. İnovasyon Kavramının Ortaya Çıkışı ve Tanımı

İnovasyon kavramı, günümüzde pek çok anlamda kullanılmakla birlikte ortak kabul gören tanımları da mevcuttur. Latince yenilemek anlamına gelen “innovatus, innovare” kelimelerinden türeyen inovasyon, Türk Dil Kurumu’nun tanımına göre ise “yenileşim” anlamında kullanılmaktadır (TDK, 2007). İlk defa 1911 yılında Joseph Schumpeter tarafından kullanılan kavram, iktisadi gelişme amacıyla ekonomik alanda ve refahı genişletmede mevcut faaliyetlerin yeni yollarla gerçekleştirilmesi anlamında ifade edilmiştir (Schumpeter, 1939: 84). Drucker ise, kavramı girişimcilik ile özdeşleştirmiş ve kaynak geliştirmede yeni yöntemlerin kullanım aracı olarak tanımlanmıştır (Drucker, 1985: 30). Avrupa Birliği ve OECD ortaklığıyla hazırlanan Oslo El Kitabında inovasyon; organizasyonun ürünleri, hizmetleri veya süreçlerinin bir öncesine oranla önemli ölçüde değiştirilmiş veya sosyal ve ekonomik katma değere dönüşebilen yeniliklerin işin uygulanmasında, organizasyon yapısında veya pazar/ çevre ilişkilerinde yenilik kapsamında faaliyet gösterilmesi olarak tanımlanmıştır (Karataylı, 2008: 24).

Genel bir ifadeyle inovasyonun, pazar tarafından bilinmeyen bir ürün ya da ürünün yeni bir özelliğinin geliştirilmesiyle müşteriye tanıtımı ile üretim yönteminde yeni yolların uygulanması işlemi olduğu söylenebilir. Diğer bir deyişle kaynakların üretimi veya yeni kaynağın bulunması, yeni pazar alanının açılması ya da sanayinin çok daha yeni bir organizasyona sahip olması olarak inovasyonun uygulama alanları çeşitlenebilmektedir. Bu durum inovasyon sürecine doğrudan dikkat çekmektedir. İnovasyon süreci, tam olarak nerede inovasyon yapılması gerektiğiyle doğrudan ilişkilidir. Özellikle yapılması gereken iyileştirmelerin bazı spesifik konular üzerinde yoğunlaşabileceği görülmektedir. İnovasyon sürecinin ana unsurlarının her birinde var olması gereken yaklaşımlar aşağıda verilmiştir (Mulga ve Albury, 2003: 12):

- Olasılıkların üretilmesi noktasında astlar için inovasyon fikirlerini nasıl teşvik edebilir ve destekleyebilir?
- Hazırlık sürecinde inovasyon kapsamında protokol/ kuralları gerçekleştirmek adına hangi mekanizmalar mevcuttur? Umut vaat eden fikirler ve ilgili risklerin yönetilmesi nasıl gerçekleştirilmelidir?
- Çoğaltma ve ölçekte büyütme hızlı ve etkili bir şekilde nasıl teşvik edilebilir? Başarılı inovasyonun yayılımı sağlanabilir mi?
- Analiz etme ve öğrenme ile neyin işe yaradığı ve neyin işe yaramadığı nasıl değerlendirilmelidir? Hangi durumlarda sürekli öğrenme ve iyileştirme teşvik edilebilir?

Yukarıda görüldüğü üzere sürecin her bir unsuru; farklı becerilerden, kaynaklardan, kurumsal yöntemlerden, liderlik özellikleri ve örgütsel kültürden meydana gelmektedir. Bu bakımdan inovasyon süreci doğrusal bir biçimde ilerlemez, sonucuna ulaşılabilir. Yani inovasyon süreci için; uzun süreli, etkileşimli ve sosyal olmasının yanında farklı yetenek ve becerilere sahip birçok insan kaynağının bir araya gelmesiyle oluşan, mevcut piyasalarda tüketicilere çok daha ucuz fiyatlarla ürün/ hizmet sunan ve aynı zamanda yeni özelliklerin geliştirildiği bir alan olduğu söylenebilir (Mulga ve Albury, 2003: 13). Bir başka bakış açısına göre inovasyon, pek çok yenilikçi fikir arasından seçilenin faaliyete dönüşerek pazara çıkmasına kadar devam eden süreçtir. Bu ise; fikir, seçilen tarz, ilk örnek, üretim süreci ve pazarda yer bulmasına doğru ilerleyen bir süreci kapsamaktadır. Bu aşamalar, öncelikle inovasyon sürecinde ihtiyaç duyulan alanda yenilik doğuran fikirlerin keşfiyle başlamaktadır. Akabinde bu yeni fikirlerden organizasyonun amacına, misyon ve vizyonuna uygun olanlardan biri tercih edilmektedir. Ayrıca bu fikrin uygunluğunu anlamak amacıyla mali ve teknik uygulanabilirlikleri de ölçülebilmektedir. Seçilen fikir organizasyonun imkanları dahilinde projeye dönüştürülebilmektedir. İlk

ürün üzerinden olumlu ve olumsuz özellikler gözlemlenebilmektedir. Başarılı bir ilk örnekten sonra üretim aşamasına geçilebilir ve başarısızlık durumuna göre üretime başlanmayabilir. Başarılı bir ürünün çıkması durumunda ise, pazar stratejileri planlanmaya başlanabilir. Burada ürünün kullanıcıya doğru ve uygun bir şekilde sunulması önemli görülmektedir (ECORYS, 2013: 8).

Özetle inovasyon, yenilikçi fikirlerle beraber sosyal ve ekonomik bakımdan katma değere dönüşebilen ve organizasyonun ürünleri, hizmetleri veya süreçlerinin bir öncesine oranla önemli ölçüde değer katan biçimiyle meydana geldiği süreci tanımlamaktadır. Bu bakımdan özünde özel sektörün rekabet avantajı, karlılık ve verimlilikte artış, pazar payının genişlemesi gibi hedefler olsa da ülkeler açısından da refahın artması, ekonomik istikrar ve büyüme, yaşam kalitesinin iyileşmesi gibi faydalara odaklanmaktadır. Dolayısıyla çalışma kapsamında kamu alanında inovasyon kavramının anlaşılması önem arz etmektedir.

2.2. Kamuda İnovasyon ve Uygulama Alanı

İnovasyon kavramı, sosyal ve ekonomik anlamda yenilikçi fikirlerin kademeli bir ilerlemenin aksine aniden gerçekleşen değişim ve dönüşümlerini anlatmaktadır. Teorik açıklamalar ile uygulamada farklılıklar göstermesinden dolayı inovasyon kavramı, belirli bir sürecin ürünü olarak da değerlendirilebilmektedir. Kamuda inovasyon çalışmaları ağırlıklı olarak “hizmet” alanında vuku bulurken, kamunun esin kaynağı olan özel sektör de ise “ürün” içerikli çalışmalarla yoğunluk kazanmaktadır (Newman vd., 2001: 61).

İnovasyonun kamusal alanda uygulanmasında, kıt kaynaklar ve sınırlı kapasiteyle kamusal hizmet alanını genişletmeyle birlikte yenilikçi çözümlerle kaynak kullanımının etkin ve verimli hale gelmesi; vatandaş odaklı kamu yönetiminin beraberinde hesap verebilir, etkin ve sorumluluk sahibi bir rol üstlenmesi yani vatandaşların taleplerini uygun biçimde karşılayabilme noktasında etki edebilmektedir (Gürkan, 2008: 2). Başka bir ifadeyle, kamu kaynağı kullanımı ve hizmet sunumunda vatandaşların istek ve talepleri doğrultusunda inovasyon şekillenmektedir.

İnovasyon, yaşanan krizlere çare aramakla veya kişilerin/ grupların/ kurumların kendine özgü biçimde inovasyonun gerçekleşmesine dayalı inançlarıyla ortaya çıkmaktadır. Yalnız kriz dönemlerinin geçici olması ve inovasyonun gerçekleşmesi gerektiği inancı sınırlı olan organizasyonda inovasyonu da sınırlayıcı niteliktedir. Bunun yanında kamuda kıt kaynakla kaliteli hizmet sunma, vatandaşın istek ve taleplerini merkeze alma ve kamusal sorumluluk bilinci çerçevesinde inovasyon şekillenmektedir. Bu durumda kamuda çağdaş bir yaklaşımın benimsenmesi noktasında iş görme yöntemleri, yeni prensiplerin kabulü, plan ve programlarda muhtemel değişiklikler beraberinde uyguladıkları stratejilerinde de değişikliğe yol açmaktadır (Satı, 2019: 33). Böylece kamu alanında inovasyon çalışmaları tıpkı özel sektörde olduğu gibi farklı bir ürün, ürünün yapılmasını sağlayan materyal veya hizmet sunumu gibi yenilikçi ilerlemelerin uygulamaya konulması neticesinde maliyet hesabına gidilmeden vatandaş faydasını önceleyen bir süreci teşkil etmektedir (Güngör ve Göksu, 2012: 1248). Aşağıdaki tabloda özel işletmeler ve kamu kurumları arasında inovasyonun yeri görülmeye çalışılmıştır.

Tablo.1. Özel Sektör ve Kamu Sektörü İnovasyonu Arasındaki Farklar

	Özel İşletmeler	Kamu Kurumları
ANA AMAÇ	Kar etmek ve kazancı belli bir düzeyde tutmak	Kar amacı gütmeyen kamu hizmetleri sağlamak
YAPILANDIRMA	Çeşitli boyutlarda işletmeler, piyasa durumuna göre rekabetçi ve yeni işletmelerin girmesine müsait ortam	Karışık bir yapılandırma ile birbirine eklemlenmiş bir sistem

PERFORMANS KRİTERLERİ	Yatırımdan sağlanan kar (Getiri)	Çeşitli kriterle ve amaçlar (siyasi iradenin oy kaygısı, bürokratin konum kaygısı vb.)
YÖNETİM	Pek çok yönetici yatırım ve yönetim kararları konusunda bağımsız ya da yönetim kurulu vasıtasıyla karar alma	Bürokratlar siyasi irade baskısı altında karar alma
ZAMAN KAVRAMI	Kısa süreli ancak uygun durumlarda uzun dönemli yatırımlar	Kısa süreli inovasyon, seçim dönemi içerisinde olumlu sonuç göstermeli

Kaynak: (Akçomak, 2009).

Öncelikle özel sektör ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ortaya çıkan inovasyon kavramı, uygulama safhasındaki faydaları görüldükçe kamuya adapte edilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, kamuda yer edinen inovasyon; kamu hizmeti sağlama amacı, eklenmiş/ artırıcı yapısı, performans kriteri, siyasi irade baskısı ile faaliyete geçirme yöntemi, süreç ve dönemsel zaman kıstası ile farklılık göstermiştir (Akçomak, 2009: 60-611). Bu noktada kamuda inovasyon sürecini özel sektörden ayırarak ayrıca inceleme gereği ortaya çıkmıştır. Öncelikle kamusal alanda inovasyon konusu, 2005 yılında OECD tarafından oluşturulan Oslo Kılavuzu ile gündeme gelmektedir. Bunun yanında Avrupa Birliği tarafından 1998 ve 2002 tarihlerinde gerçekleştirilen PUBLIN Projesi ile de kamuda inovatif terimlere yer verilmiştir. Ancak inovasyonun temelinde özel sektörle ilgili yapılar içermekle birlikte akademik çevre ve uygulayıcılar/ bürokrasi tarafından ilgi odağı olmuştur. Pazar odaklı veya maliyet esaslı olmayan kamu sektöründe inovasyonun nasıl bir uygulama alanı bulacağı konusuna dönemin şartlarında cevap aranmaktadır (OECD, 2005: 20).

Görüldüğü üzere kamu sektöründe inovasyon, kamusal hizmet sunumunda vatandaş ve kurumların refahlarını iyileştirmek/ arttırmak esaslı değişimlerin ihtiyacıyla başlamıştır. Bu değişimin 1980'lerde Yeni Kamu Yönetimi anlayışıyla temellendiği ifade edilebilir. Bu doğrultuda kamusal alanda inovatif çalışmalar; kamu kurumlarında yönetim, sistemsel açı, insan/ personel kaynağı ve gerçekleşen faaliyetlerin değişiklik göstermesi şeklinde sıralanabilmektedir (Gökçe, 2015: 30). Bunun yanında kamu sektöründe inovasyon; geniş bir vatandaş kesimine imkanlar dahilindeki kıt kaynaklarla daha kaliteli hizmet sunabilmek; vatandaşın merkeze alınmasıyla katılımcı ve esnek bir yapı; hesap verilebilirlik, şeffaflık, sorumluluk bilincine sahip ve etkin/ etkili biçimi; kamu yönetiminde değişen küresel koşullara uyumluluk; performans odaklı yönetim anlayışı kapsamında değerlendirilmektedir (Kesik, 2008: 8). İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) 2012 yılında "Kamu Kurumlarında İnovasyon" adlı raporuyla; kamuda yozlaşmayı engellemek ve oluşması ihtimaline karşı mücadele etmek, hizmet sunumunda kalitenin artırılması, yenilikçi hareketlerle politika kararlarına katılım, bilginin doğru yönetilmesi, hizmetlerin genele yayılmasını sağlayabilme şeklindeki program içeriği ile kamu sektöründe inovasyondan beklentilerini sunmuştur (İSTKA, 2012: 44).

3. YENİ KAMU YÖNETİMİ (NEW PUBLIC MANAGEMENT)

Yeni Kamu Yönetimi, kamu yönetimi alanında yeni bir öğreti olarak 1970'lerin sonlarında, teorik bir gelişmeden ziyade kurumsal bir yapıda ortaya çıkmıştır. Bu dönemden itibaren kamu yönetiminde kamu işletmeciliğine doğru yoğun ve hızlı bir geçiş yaşanmıştır. Bu iki yönetim kavramının, hizmetlerin doğası ve sunumu gereği kamu hizmeti sunan sektörün işleyişine yönelik ideolojik bir yaklaşımı da içinde barındırdığı belirtilmektedir (Laegreid ve Rykkja, 2022). Bunun yanında Amerika Birleşik Devletleri'nde Yeni Kamu Yönetimi'nin kökeni 1982-1989 tarihleri arasında Reagan'ın başkanlık dönemine kadar gitmektedir. Ancak kavramın esas sistematik hale gelip şekillenmesi İngiltere'de 1979-1990 dönemi Thatcher'ın hükümetinde görülmektedir. Bu yeni akım, kamu yönetiminin temel sorumluluğunun demokratik yöntemlerle güç kullanmak değil, kaliteli hizmet

sunmak olduğunu öne sürmektedir. Ayrıca, kamu yönetiminin rolünün ve eylemlerinin sonuçlarının sadece kalite açısından değerlendirilmesi gerektiği ve kamu hizmetlerinin tüketicileri olan vatandaşların ihtiyaçlarının karşılanmasına odaklanması önem taşımaktadır (Gruening, 2001: 2). Böylece 1970'lerin sonlarından itibaren Yeni Kamu Yönetimi kavramının yayılması, uluslararası düzeyde genel idari olgu için yeni bir teorik ve kavramsal çerçevenin ortaya çıkmasına katkıda bulunmuştur. Yeni bir kamu yönetimi modeli hakkındaki tartışmalar, bu modelin özel sektör teknikleri içermesinden kaynaklı geleneksel kamu yönetimine karşı üstünlüğünü ortaya koyma çabasına dönüşmektedir. Böylece bu yeni yönetim modelini savunanlar kamu hizmetlerinin verimliliğini ve etkinliğini artıracığına inanmaktadır (Christensen ve Laegreid, 2016: 2-4). Bununla birlikte yeni kamu yönetimi yaklaşımçıları yeni yönetim modelini, geliştirilmiş bir kamu hizmeti ile ortaya çıkan demokratik katılım, çok aktörlü yönetim ve idarecilerde olması gerekli rol modeller üzerine yol gösterici bir yönetim yaklaşımı olarak kabul etmektedirler. Kamu hizmetlerindeki değişim sürecinin adını ise en genel hali ile yeni kamu kamu hizmeti olarak tarif etmektedirler (Atmaca ve Yılmaz, 2020: 773).

Cristopher Hood'un tanımlamasına bakıldığında; Yeni Kamu Yönetimi kamu bürokrasisi modeli ile özel iş ve pazar yöntemlerinde inovatif gelişmeler ile geleneksel yöntemi değiştirebilir. Kamu bürokrasisinin idari takdir yetkisi artık süreci meşrulaştırmamaktadır. Böylece yeni modeli hayata geçirebilmek için bürokratik liderlerin/ yöneticilerin ekonomik temelli bir kamu hizmeti bakış açısına sahip olarak üretken ve alternatifleri yollar belirlemesi beklenmektedir (Indahsari ve Raharja, 2020: 75). Yeni Kamu Yönetimi'nin ana fikirlerine bakıldığında (OECD Comparative Study, 2016: 9):

- Temel hizmetlerin yönetiminin pratikliğini arttırmayı amaçlayan özel sektör yönetim modellerine odaklanması,
- Politika uygulamasının stratejik planlamadan çıkarılması,
- Yöneticilere devredilmesi,
- Kamu hizmetlerinin ayrıştırılmasını ve kilit yönetim birimlerine bölünmesini,
- Maliyet azaltma yönetimini kaynakların tahsisinde ve genel çıkarlara yönelik hizmetlerin sağlanmasında piyasanın, rekabetin ve sözleşmelerin rolünün güçlendirilmesini teşvik etmektedir.

Yukarıdaki maddelerden de görüleceği üzere birçok araştırmacı ve akademisyenin kamu yönetimindeki bu eğilimi, modelin Neo-Taylorizm ile benzer olarak adlandırması yorumunu destekler niteliktedir. Ayrıca, örgüt teorisinin yönetsel yönüne yapılan vurgu ile işlevsel yönetimin önceliği ve bu alandaki sistematik çalışması, modelin Fayol'un teorisine de atıfta bulunduğu yorumunu düşündürmektedir (Guthrie ve Peaucelle, 2015). Bu model öncelikle, Peter Drucker'sın 1954 yılında yayınlanan "Yönetimin İlkeleri" adlı kitabında kamu kuruluşlarında "Hedeflerle Yönetim" tarzı, kamu sektöründe yeniden canlanma olarak da görülebilen bir teoriyle ortaya çıkmıştır. Buna göre, Amaçlara Göre Yönetim, yöneticiler ve kamu idarecilerinin statülerini yükseltmeleri için faydalı bir araç haline gelmiştir. Böylece kendilerine çok daha fazla yetki verilmiş, bu da rollerini artırmanın yanı sıra kurumun genel amacının tamamlanmasını kolaylaştırmıştır (Ntanos ve Boulouta, 2012: 68).

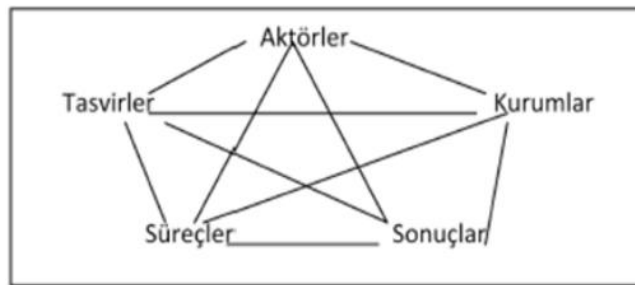
Bir sonraki aşamada ise Yeni Kamu Yönetimi, birçok akademisyen tarafından yaklaşımın çöküşü olarak kabul edilen "yönetselciliğe" dönüşmüştür. Bu yorumun yapılmasında kamu sektörü kurumlarını ve sağlanan hizmetleri iyileştirmeye yönelik yönetsel tekniklerin, araçların ve uygulamaların aşırı ve kontrolsüz kullanımı etkili olmuştur. Yani, yönetselciliğin kendi kendini yok etmeye başladığı, modelin inovatif ilerlemeye veya evrime ihtiyaç duyduğu iddia edilmiştir (Hesse vd., 2003). Bu yeni önerilen kamu yönetimi teorisi, teorik bir yaklaşımdan ziyade bağımsız varsayımları içermektedir. Bu bakımdan pek çok eleştiriyi de üzerine çekmektedir. Buna ek olarak, farklı otoritelere itaat eden bir "örgütsel yapı ve güç ilişkileri hiyerarşisi" örneği olarak geleneksel kamu yönetimi, güçlü

bir bürokratik geleneğe sahip ülkelerde saygınlığını devam ettirmektedir. Bu geleneksel yönetim yapısını kullanan ülkelerde, hukukun üstünlüğü ve demokratik yöntemler, hiyerarşik idari ve örgütsel yapı, kişisel olmayan ilişkiler, bürokrasi ve merkezileştirilmiş güç kullanımı hala daha uygulanmaya devam etmektedir (Li ve Chung, 2020). Yeni Kamu Yönetimi, ortaya çıkışının ve uygulanmasının son aşamasında ilerici, girişimci ve dönüşümsel liderliğe yardımcı olan liderlik vasıfları ihtiyacına karşılık gelmektedir. Bu eğilimin Yeni Kamu Yönetimi yaklaşımıyla değil, yönetişimin ortaya çıkışıyla aynı zamana denk geldiği görülmektedir.

4. YENİ KAMU YÖNETİMİNİ AŞMAK: KAMUDA YÖNETİŞİME DOĞRU

1990'ların sonlarında, Yeni Kamu Yönetiminin etkisini kaybetmesi üzerine kamu yönetiminde yeni arayışlar başlamıştır. Bu yenilenme ihtiyacı ile kamu yönetimi aşamalı olarak yönetişime doğru ilerlemiştir. Bunun yanında bazı akademisyenler yönetişimin, Yeni Kamu Yönetiminin yeniden yapılandırılması olduğunu savunarak paradigma değişimine gidilmediğini düşünmektedir. Dolayısıyla, bunun sistematik bir değişimden ziyade kapsamının genişletilerek dar sınırlarının aşılması olduğu, Yeni Kamu Yönetiminin hem kurumsal hem de pratik olarak kamu yönetiminde baskın olması anlamına geldiği belirtilmektedir. Bu yorum ile, devletin ve özel sektörün kamu yönetimindeki rolü açısından önemli bir yaklaşım olmaya devam eden Yeni Kamu Yönetiminin tamamen geri çekilmesini değil, paydaşların karar alma süreçlerine artan katılımını vurgulayan daha geniş bir bağlama dahil edilmesini ifade edilmektedir. Böylece Yeni Kamu Yönetimi ile risk alma ve sürekli değişen uluslararası ortamın belirsizliğini yönetme ile ilgili ilke ve yöntemler düzeyinde diğer yaklaşımlar arasında uyumlaşmalara gidilmiştir (Howlett, 2019).

Yeni Kamu Yönetiminin yeniden yapılandırılması ile yetki devri, kamudan ayrı veya yarı özerk kuruluşlara güç vererek görevleri ele alma ve yerine getirme yeteneğini geliştiren örgütsel değişikliklerle ilişkilendirilmiştir. Ancak bu değişiklik ile hükümetin rolünün sınırlandırılması, kamu kurumlarının örgütsel sınırlarının dışında gerçekleşen ciddi sorunlarla cevap bulmakta zorlanmasını da beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla, bu yaklaşımın kamuya yönelik sorunların çözümünde başarısızlığa uğramasıyla uluslararası alanda 2000'li yıllarda yeni bir yönetsel döneme geçildiği söylenebilir. Özellikle 1980 tarihlerinde Latin Amerika ve 1990'larda Afrika'da demokratik hareketlerin yayılmasıyla neoliberal kuramcılar politik bir tutumla inşacı bir yapılanma benimsemiştir (Yüksel, 2000: 153). Dünya Bankası, bu süreçle birlikte dünyanın geneline yayılan akımı kamu yönetimini aşan bir olay olarak görmüştür (Şaylan, 2000: 20). Bu değişimin beraberinde ortaya çıkan yönetişim modeli; kamu yönetimi için politika oluşturma alanı, güçlü merkezi hükümet ihtiyacını, ulusal sınırları aşan sorun ve zorlukların üstesinden gelmek için yenilikçi, işbirlikçi eylemlere yönelik artan talebi karşılayabilmeyi hedeflemiştir (Christensen ve Laegreid, 2010). Bu noktada Usta'nın Şekil 1'de yer verdiği bilgiler ışığında kamu politikasının aktörler, kurumlar, tasvirler, süreçler ve sonuçlardan meydana gelen bir bütün olduğundan bahsedilebilir.

Şekil.1. Kamu Politikası Unsurları

Kaynak: (Usta, 2013:82).

Şekil 1’de de görüldüğü üzere sürecin ilerlemesiyle birlikte dünya genelinde hükümetler, kamu ve özel ortaklıkları, STK ve diğer aktörlerle birlikte yönetim terimi, vatandaş katılımını esas alan yatay bir biçimde uygulanmaya başlanmıştır. Bununla birlikte kamu politikasında daha bütüncül bir model olması ve aktörler arası güç ilişkilerinde değişime yol açmasıyla bu kavram, hükümetlerin sorunlarla başa çıkma noktasında rollerini önemli ölçüde değiştirmiştir. Böylece hükümetlerin kamu politikalarını uygulamaya geçirmesi noktasında özel sektör, STK ve diğer aktörlerin desteğine olan ihtiyacı artırmıştır. Yönetişimle birlikte kamu yönetiminde gerçekleşen bu iş birliği, özellikle aktörler arası çıkar çatışmalarının, hükümetlerin karşılaştıkları sorunların başında gelmektedir. Bu nedenler göz önünde bulundurulduğunda hükümetlerin, kuruluşlar arasında yatay bağlantı ve iş birliğini benimsemesini gerektirmektedir (Sorenson ve Torfing, 2007). Buna ilave olarak hükümetler, birbiriyle bağlantılı iş kollarında ortaya çıkan çeşitli taleplerin, farklı kuruluşların yatay ağlar oluşturmasıyla giderilebileceğini öngörebilmektedir. Hatta kamuda yönetim ilkelerinin kamu politikası oluşturma ve uygulamada (vatandaş, özel sektör, STK gibi) çoklu aktörün müdahale alanına girdiği görülmektedir (Klenk ve Reiter, 2019).

Yeni Kamu Yönetimine benzer stratejiler uygulayan yönetim; yönetimin hedeflerine ulaşmasında, idari politika ağları ile kamu kurumlarının yönetiminin yenileşme, diğer bir deyişle inovasyon özellikler göstermesine, bu inovatif yeniliklerin faktör/ süreç/ neden ve etkileri bakımından tanımlanmasına öncelik tanımıştır. Geliştirilen inovatif teknikler ile uygulanan pratikler kamu yönetiminin örgütsel yapılanmasını değiştirerek yeni bir role geçmesini sağlamıştır. Böylece kamu kurumları tarafından sunulan ürünler giderek “katma değerli hizmete” dönüşmesi ve kamu sektörünün düzgün işleyişi yönetişiminin bir sonucu olmaktadır. Aynı zamanda kamu yönetiminin yönetişime doğru evrimi mevcut sistemlerin gelişmesi ve iyileştirilmesine de dayandığından eski kamu yönetimi tarzları mevcut uygulamada devam etmektedir. Dolayısıyla yönetişimin, Yeni Kamu Yönetimi’nin eksik yönlerini düzelterek önerilen performans yönteminin uygulanmasına olanak sağladığı söylenebilmektedir (Greve vd., 2016). Yani geleneksel bürokratik kamu yönetimi, yeni kamu yönetimi ve yönetişimin aynı anda uygulamada var olduğunu söylemek mümkündür. Yani kurallara dayanan yönetim, verimli ve etkili bilimsel yönetim ilkelerine bağlı, kamu politikası oluşturma ve uygulama safhasında yer alan çoklu aktör gruplarını iş birliğiyle oluşturulan genişletilmiş bir yaklaşım görülebilmektedir (Eriksson, 2019).

Sonuç olarak, kamu yönetimi ve hizmet sunumu alanındaki değişiklikler bu alandaki yöntemleri ve teknikleri sürekli dönüşüme tabi tutmaktadır. Bu yenileşmeler veya inovasyon arayışları kamu politikası düzeyinde meydana gelen daha geniş değişiklikleri tetiklemektedir. Yani yönetimle birlikte merkezi hükümet, kuruluşların yöneticileri, sivil toplum kuruluşları, diğer paydaşlar ve benzeri aktörler arasındaki bağlantılar yöneticilerin ve yönetimin sürekli olarak hesap verebilir olmasıyla inovatif değişimlerin uygulanmasını kaçınılmaz olarak etkilemektedir. Böylece işletmelerin, sivil toplumun ve yöneticilerin yeni rolüne uygun olarak sürece aktif katılımıyla devletin bir koordinatör olarak hareket etmesi üzerine kamu politikası arenasının kendine özgü bir biçimi olarak kendini göstermektedir. Başka bir ifadeyle kamu yöneticileri ve idarecilerinin rollerinde değişikliğe gidilmiş, daha çok girişimci görevler üstlenmişlerdir. Dolayısıyla örgütsel bürokrasinin yöntem ve tekniklerini azalan oranda kullandıkları, hizmetlerin kontrolü ve sunumuna odaklandıkları görülmektedir.

5. YÖNETİŞİM EKSENİNDE KAMU YÖNETİMİNİN İRDELENMESİ

Kamu yönetimi 2000’li yıllara gelinmesiyle birlikte bir devrim geçirmiştir. Özellikle ilk on yıllık zaman diliminde kamu yöneticileri ve idarecileri, rollerini kürek çekmek yerine yönlendirmeyi tercih eden yeni girişimci görevleriyle tanımlamıştır. Yenilikçi keşiflerle birlikte kendilerine yer edinmeye çalışan sendikalar, kar amacı gütmeyen kuruluşlar, özel sektör ve iş girişimleri tarafından

oluşturulan ağlarla kamu yönetimi tamamlanmıştır. Bu değişim bireysel çıkarların yerine ikame edilen veya bireysel çıkarlara dahil edilen kamu yararına odaklanarak inovasyon ve kamu sektörü gelişimini kavramak amacıyla paydaşların yeni rollerini ve sınırlarını belirleme süreciyle ilişkilendirilmiştir. Böylece, vatandaşların kamu mal ve hizmetlerinin müşterisi ya da tüketicisi rolünü daha proaktif role dönüştüren bir dizi önemli değişiklik hayata geçirilmiştir. Bu değişiklikler, vatandaşların müşteri statülerini korurken, aynı zamanda kamu hizmetlerinin sağlayıcısı olma hakkı ya da yeteneği de vermektedir (Osborne vd., 2020).

Bu yeni koşullar, kamu politikasıyla doğrudan bağlantılı ve ilişkili görüldüğü ölçüde, yeni kolektif eylem biçimlerinin yanı sıra yeni meslektaşlık biçimlerini de başlatarak kamu yönetiminin yeniden şekillendirilmesini teşvik etmektedir. Yeni Kamu Yönetiminin ademi merkeziyetçi ortaklıkları, yenilikçilik ve ağ bağlantıları kamu yönetiminin maliyet- hedef skalasıyla uyumluluk göstermesi gerekçesiyle yönetiminde de yer edinmiştir. Bunlara performans ölçütlerine odaklanma, çıktı kontrolü ve rekabet de dahil edilmiştir. Böylece kamu- özel sektör ortaklıkları ortak politika araçları haline gelmiştir. Böylece kamu- özel sektör ağ yönetişi; yerel kurumlarda sosyal ağları kullanarak demokratik hesap verilebilirlikten daha baskın biçimde çıktı kontrolü ve mali hesap verebilirlik üzerinde yoğunlaşacağı uzmanlığa sahip olacaktır (Indahsari ve Raharja, 2020: 76). Bu durum ise yönetim işinin verimlilik ve etkinlik açısından değerlendirilmesini ortadan kaldırarak, kamu sektörü kurumlarının faydasını vatandaşların ihtiyaçlarının karşılanmasına ve refahına yaptığı katkı üzerinden değerlendirmenin temellerini atmaktadır (Osborne, vd. 2020).

Yukarıda da belirtildiği üzere yönetimde çeşitli teorilerin bir arada uygulanması gerçekleşebilmekte veya çeşitli aktörler arasında hedeflerin ve araçların paylaşılması karışıklık çıkarabilmektedir. Yönetişim kapsamında belirsiz asimetrikler, güç ve görev tanımlamalarında boşluklar ve çatışmalar oluşabilmektedir. Bu sebeple inovasyon kavramını neoliberal söylemlerle çerçevelemek doğru olmayabilir. Özellikle sosyal politika değişikliğinde güçlü bir yapı olması, proje temelli yaklaşımlar sunması, refah devletinin bürokratik katılığını eleştirmesi, ekonomik kalkınma odaklı yaklaşımları ve yapısal sorunlara çözüm arayan girişimleri inovasyonun yönetim reformlarında değerini arttırmaktadır. Buna göre yönetim, inovasyon kapsamında gerçekleşen dijitalleşme ile şeffaflık, yaratıcılık ve katılımcılık temalarıyla yönetime değer katmaktadır.

6. YÖNETİŞİMİN DİJİTAL ALANA TAŞINMASI: DİJİTAL YÖNETİŞİM

Yönetişim; uluslararası, ulusal, yerel, sivil yapılanmalar, özel ve ticari işletmeler gibi pek çok aktörün ağ bağlantıları ile birbirine bağlı olmasını ifade etmektedir. Bu nedenle geleneksel anlayıştan ziyade kamu yönetimi işleyişinde etkinlik ve verimliliği incelemektedir (Kickert, 1997: 176). Başka bir ifadeyle yönetim; vatandaşlara güven ortamının sunulmasını, yargının bağımsız ve hukukun üstün olmasını, kamu kuruluşlarının kamu hizmeti sunumunda harcamalarını adil biçimde gerçekleştirmesini, siyasi liderlerin hesap verebilir bir demokratik ortam sağlamasını, şeffaf bir yönetim benimsenerek halkın gerekli bilgi ve belgeye ulaşabilmesinin sağlanmasını ve insana yaraşır bir biçimde hakların sunulabilmesini içermektedir (Yüksel, 2000: 155). Bu bakımdan yönetim; şeffaflığı esas alan, katılımcı, hesap verebilir/ sorabilir yetisine sahip, hukukun üstünlüğünü önceleyen birtakım ilkeleri içermektedir.

Yönetişimin kamu yönetiminde uygulama alanı bulmasında özellikle son yıllarda bilgi teknolojisinin hızla gelişmesinin etkisi büyüktür. 1990'lı yıllarda internet ve web kullanımının kamuoyunu etkilemesiyle inovasyon uygulamaları yönetim alanına giriş yapmıştır. Kararların kimler tarafından verileceği, hesap verilebilirlik takibi, bilgilerin şeffaf biçimde paylaşılması gibi sorular teknolojik ilerlemelerle birlikte tanımlanabilir hal almıştır. 2000'li yıllarda siyaset biliminde dijitalleşme

ve “e-devlet” kavramları teknoloji ile bilginin kurumsallaştığı çalışmalar olarak görülebilmektedir (Greve, 2015). Bu tür kamusal alanda yaşanan teknik gelişmeler vatandaşlara hizmet sağlamada çok daha etkili ve verimli bir aşamaya geçildiğini göstermektedir. Yeni Kamu Yönetiminde olduğu gibi vatandaşın müşteri olarak hizmet almasından ziyade onların devletin işleyişinde aktif bir aktör olarak yer edindiğinin göstergesidir (Gül, 2015: 1).

Yönetişimin dijital alana taşınmasında üç unsur etkilidir. Yeniden entegrasyon olarak tanımlanan ilk özellik; ortak hükümet ve merkezi süreçler, ofis fonksiyonlarının yeniden yapılandırılması, tedarik hattının yoğunlaştırılması, ağların basitleştirilmesi ve uzmanlaşma üretim maliyetlerini radikal bir biçimde düşürmektedir. İkinci olarak, ihtiyaca dayalı bütüncül bakış ile müşteri veya kurum temelli yeniden yapılanma tercih edilmelidir. Son olarak, dijitalleşme süreçleriyle birlikte elektronik hizmet sunumu da dahil olmak üzere otomatikleştirilmiş süreçlerin yeni biçimleri, radikal aracılıktan çıkarma, aktif kanal akışı ve ortak yönetimin kolaylaştırılması yeni işleyiş tarzlarının ortaya çıkmasını sağlamıştır (Indahsari ve Raharja, 2020: 77). Böylece dijital yönetim, dijital ortamda açık bilgi paylaşımını öngören ve yönetişimin içinden yeni bir tür olarak ortaya çıkan kavram olmuştur. Dijital yönetim vesilesiyle bilgisayarların teknik altyapısının gelişmesi, bilgilerin yedeklenebilmesinde kolaylık sağlaması, kaynak ve maliyet hesaplarının kontrol kolaylığı yönetimin iyileştirilmesine olanak tanımaktadır (Acar, 2016: 56-57).

Küreselleşme ile birlikte hükümetler, kurumsal yapılar, mikro ve makro kültürel yapılar birbirlerine oldukça uyumlu biçimde bilişim ağıyla bağlanmışlardır. Ekonomi, siyaset ve yönetim de tıpkı kültür ögesinde olduğu gibi süreç içinde bilişimsel hale dönüşmüştür. Başka bir ifade ile e-devlet ve e-siyaseti birbiriyle ilişkilendiren dijital yönetim bu bilişimsel mecrada oluşmaktadır (Uçkan, 2016: 1). Dijital yönetim sistemlerinin hakim olduğu bu alanda vatandaşlara gerekli bilgi, iletişim, destek ve hizmet sunabilmek amacıyla internet ortamı ve buna bağlı olarak “Web 2.0” da olduğu gibi kapsamlı bir bant yapılanmasına ihtiyaç vardır (Dawes, 2008: 104). Özellikle kamu yönetiminde uygulama alanı bulan faaliyetlerin dijital alana aktarılmasıyla “e-” ile başlayan uygulamalarla karşılaşmaktadır. Böylece uygulamanın etkinlik ve verimlilik kapsamında hizmet kalitesinin sayısal verilerle anlaşılabilirliği, vatandaşın hangi hizmetleri ne oranda talep ettiği, bilgi paylaşımları neticesinde vatandaşın memnuniyet düzeyi gibi daha pek çok soruna dijital yönetim cevap verebilmektedir (Regan, 2008: 128).

Dijital yönetişimin bu şekilde önemli hale gelmesinde esas nokta ağ bağlantılarında doğru iletişim yapısını kurabilmesinden gelmektedir. Geleneksel yönetimin dikey hiyerarşik yapısından ziyade dijital yönetişimin, yatay bir koordinasyon oluşturmasıyla beraber ilgili sürece dahil olan tüm aktörlerin ağ tipi örgütlenmeleri sonucu kamu yönetimine katılımları olanaklı kılınmıştır. Uygulamalara bakıldığında kamusal hizmetlerin düzenlenmesi ve sunumu, vatandaşların müracaatları/ izin/ lisans talepleri veya süreci hakkında bilgi edinimi gibi birçok kamusal işlemlerin dijital ortamda gerçekleştirilmesi ile kamusal mali külfet ve vatandaşın katlanması gereken maliyette ciddi oranda tasarruf sağlanmaktadır. Bunun yanında dijital yönetim süreci, kamusal hizmette sergilenen performans ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde şeffaflık ölçütü artmaktadır. Bilginin ortaya çıkması, kabulü ve ilgililere yayılması ile kamu hizmetlerinin sunumunda yeni bilişim süreçlerinin pratiğe aktarılması biçiminde döngüsel bir silsileye dönüşmektedir (OpenText, 2016: 3). Böylece bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde hizmet ve maliyet tarzı konularda hesap verebilir bir yapı, bilgi sunumu ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sürecinde şeffaflık, çoklu aktörün kamu politikası oluşumu ve uygulanması safhasında katılımı özelliklerinin dijital ortama aktarılmasıyla kamu yönetiminde inovasyon sürecinin her an yenilenerek devam ettiğini kanıtlar niteliktedir.

7. SONUÇ

Günümüzde değişen koşullara karşı ihtiyaçların karşılanmasında adapte olabilmek ve uyum sağlayabilmek adına yeni tarzlar gerekmektedir. Bu noktada organizasyonun ürünleri, sunulan hizmetleri veya gerçekleşen süreçlerinin bir öncekine kıyasla önemli biçimde değiştirilmiş olması beklenmektedir. Sosyal ve ekonomik katma değere dönüşebilen yeniliklerin işin uygulanmasında, organizasyon yapısında, kaynak üretimi ve yapısında veya pazar/ çevre ilişkilerinde yenilik kapsamında faaliyet gösterilmesinde inovasyon uygulamalarından bahsedilebilmektedir. İnovasyon süreci ise, inovasyonun tam olarak nerede yapılması gerektiğiyle ilişkilidir. İnovasyon sürecinin her bir unsuru; farklı becerilerden, kaynaklardan, kurumsal yöntemlerden, liderlik özellikleri ve örgütsel kültüründen meydana gelmektedir. Bu sebeple kapsayıcı bir bakış açısı adına inovasyon sürecinin bir önceki uygulamadan/ modelden çok daha önemli ölçüde değer katan bir süreç olduğu söylenebilir. İnovasyon özünde özel sektörün rekabet avantajı, karlılık ve verimlilikte artış, pazar payının genişlemesi gibi “ürün” içerikli hedefler bulunmasına rağmen ülkeler bakımından refahın artması, ekonomik istikrar ve büyüme, yaşam kalitesinin iyileşmesi tarzında “hizmet” alanında faydaları beraberinde getirmektedir.

İnovasyonun kamusal alanda uygulanması ise kaynak kullanımının etkin ve verimli hale gelmesi, vatandaş odaklı kamu yönetiminin beraberinde hesap verebilir, etkin ve sorumluluk sahibi bir rol üstlenmesine ve vatandaşların taleplerini uygun biçimde karşılayabilmesine etki edebilmektedir. Bu durum, kamuda çağdaş bir yaklaşımın benimsenmesi noktasında iş görme yöntemleri, yeni prensiplerin kabulü, plan ve programlarda muhtemel değişikliklerle birlikte stratejilerinde de değişiklik getirmektedir. Bu değişimin Yeni Kamu Yönetimi anlayışıyla temellendiği ifade edilebilir. Çalışma kapsamı Yeni Kamu Yönetimi yaklaşımının sürekli olarak baskın bir model olduğunu, Yönetişimin ise birbirini takip eden, ancak esas olarak Yeni Kamu Yönetiminin evrimi veya yeniden icadı yoluyla ortaya çıkan bir yaklaşım olarak değerlendirildiğini göstermektedir. Hatta geleneksel bürokratik yapıyla birlikte üç modelin beraber uygulandığı kurumlara da rastlanabilmektedir.

Kamu sektöründe inovasyon, kamusal hizmet sunumunda vatandaş ve kurumların refahlarını iyileştirmek/ arttırmak esaslı değişimlerin ihtiyacıyla başlamıştır. Bu değişimin 1980’lerde Yeni Kamu Yönetimi anlayışıyla, teorik bir gelişmeden ziyade kurumsal bir yapıda temellendiği ifade edilebilir. Bu dönemden itibaren kavram, hizmetlerin doğası ve sunumu gereği kamu hizmeti sunan sektörün işleyişine yönelik ideolojik bir yaklaşımla kamu işletmeciliğine doğru yoğun ve hızlı bir geçiş yaşamıştır. Bu yeni akım, kamu yönetiminin temel sorumluluğunun demokratik yöntemlerle güç kullanmak değil, kaliteli hizmet sunma ve kamu hizmetlerinin tüketicileri olan vatandaşların ihtiyaçlarının karşılanmasına odaklanılması olduğunu öne sürmektedir. Böylece bu yeni yönetim modelini savunanlar kamu hizmetlerinin verimliliğinin ve etkinliğinin artacağına inanmaktadır.

Takibi süreçte, kamu sektörü kurumlarını ve sağlanan hizmetleri iyileştirmeye yönelik yönetsel tekniklerin, araçların ve uygulamaların aşırı ve kontrolsüz kullanımı sonucunda Yeni Kamu Yönetimi yerini yönetişime bırakmıştır. Ancak farklı yönetim tarzlarının devam ettiği de görülmektedir. Hatta yönetişimi, devletin ve özel sektörün kamu yönetimindeki rolü açısından önemli bir yaklaşım olmaya devam eden Yeni Kamu Yönetiminin tamamen geri çekilmesini değil, paydaşların karar alma süreçlerine artan katılımını vurgulayan daha geniş bir bağlama dahil edilmesi olarak kabul edenler de vardır. Ancak yönetişimin genel kabul gören tanımlanmasına bakıldığında; kamu ve özel ortaklıkları, STK ve diğer aktörlerle birlikte vatandaş katılımını esas alan yatay bir örgütlenme olduğu görülmektedir.

Diğer bir ifadeyle Yeni Kamu Yönetimine benzer stratejiler uygulayan yönetişim, yönetimin hedeflerine ulaşmasında idari politika ağları ile kamu kurumlarının yönetiminin yenileşmesini

öncelemiştir. Geliştirilen inovatif teknikler ile uygulanan pratikler kamu yönetiminin örgütsel yapılanmasını değiştirerek yeni bir role geçmesini sağlamıştır. Böylece kamu kurumları tarafından sunulan ürünlerin giderek “katma değerli hizmete” dönüşmesi ve kamu sektörünün düzgün işleyişi yönetişiminin bir sonucu olmaktadır. İşletmelerin, sivil toplumun ve yöneticilerin yeni rolüne uygun olarak sürece aktif katılımıyla devletin bir koordinatör olarak hareket etmesi üzerine kamu politikası arenasının kendine özgü bir biçimi olarak kendini göstermektedir. Buna göre yönetişim, inovasyon kapsamında gerçekleşen dijitalleşme ile şeffaflık, yaratıcılık ve katılımcılık temalarıyla yönetime değer katmaktadır. Böylece dijital yönetişim, dijital ortamda açık bilgi paylaşımını öngören ve yönetişimin içinden yeni bir tür olarak ortaya çıkan kavram olmuştur. Dijital yönetişim vesilesiyle bilgisayarların teknik altyapısının gelişmesi, bilgilerin yedeklenebilmesinde kolaylık sağlaması, kaynak ve maliyet hesaplarının kontrol kolaylığı kamu yönetiminin iyileştirilmesine olanak tanımaktadır.

Yeni Kamu Yönetimi döneminde kamu yöneticileri ve idarecileri tarafından yerine getirilen ve merkezi olarak planlanan politikaların yeniden çerçevelendirilmesi gibi yönetsel görevlerin, kamu sektöründe yenilikçiliğin ve risk almanın artırılması için yetersiz olduğu görülmektedir. Bunun yanında öngörülemeyen olaylar (doğal afet, Covid-19, uluslararası büyük çaplı göç vb.) kapsamında yaşanan küresel ve bölgesel değişimler karşısında kamu sektörünün faaliyetlerini gerçekleştirmesi zorlaşmaktadır. Bu ve benzeri sebeplerle günümüz koşullarında kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanması noktasında inovasyon süreciyle kapsamının genişletilmesine ihtiyaç vardır. Bu model değişikliği adına gerçekleştirilen arayış, sayısal verilerle durumun anlaşılmasını sağlayan yeni bir yaklaşımı ortaya çıkarmıştır. Böylece uygulamanın etkinlik ve verimlilik kapsamında vatandaşın hangi hizmetleri ne oranda talep ettiği, bilgi paylaşımları neticesinde vatandaşın memnuniyet düzeyi gibi birçok gelişmeyle yönetişimin karmaşık yapısı, çok yönlü ve aktörlerinin çeşitlenmesi ile yeni bir boyuta geçirilmiştir.

Sonuç olarak yönetişim, karar alma yöntemleri ve uyguladığı stratejilerin çoğulluğuna dayanan, kamu hizmetlerinin sunumunda yenilikleri getiren ve kendinden evvel var olan kuramlardan etkilenen hibrit bir yaklaşım olmuştur. Yani, Yeni Kamu Yönetimi performans odaklı, verimlilik ve etkinliği önceleyen bir model olarak geleneksel bürokratik yapının yerine geçmiştir. Buna ek olarak Yeni Kamu Yönetimi esasında hükümet, bürokrasi ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan üçlü bir yapı içermektedir. Böylece Yeni Kamu Yönetimi çıkış dönemlerinde kamuda inovasyonun görünür olduğu kamu hizmeti yönetiminde reform niteliğinde bir değişim yaratmıştır. Takibi dönemde hem verimlilik hem de etkinliğe verilen anlam yönetişimde de talep edilir kılınmıştır. Yönetişimin dallarından biri olan Dijital Yönetişimin dönemin ihtiyaçlarına cevap verebilmesi sebebiyle önemli hale gelmesi ile ağ bağlantılarında doğru iletişim yapısını kurması beklenmektedir. Geleneksel yönetimin dikey hiyerarşik yapısından ziyade dijital yönetişimin, yatay bir koordinasyon oluşturmasıyla beraber ilgili sürece dahil olan tüm aktörlerin ağ tipi örgütlenmeleri sonucu kamu yönetimine katılımları olanaklı kılınmıştır. Bununla birlikte bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde hizmet ve maliyet tarzı konularda hesap verebilir bir yapı, bilgi sunumu ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sürecinde şeffaflık, çoklu aktörün kamu politikası oluşumu ve uygulanması safhasında katılımı tarzı pek çok özelliğin dijital ortama aktarılmasıyla kamu yönetiminde inovasyon sürecinin artırıcı bir biçimde her an yenilenecek devam ettiği savı kanıtlanmaktadır. Kısacası kamu sektöründe birbirini izleyen değişim ve dönüşüm süreçleri yani inovatif faaliyetler, kamu yönetimi ve kamu hizmeti sunumuna yeni perspektif anlayışları kazandırmıştır.

Etik Beyan

“Kamuya Değer Katma Bağlamında Yeni Kamu Yönetiminde İnovasyon: Dijital Yönetişim” başlıklı çalışmanın yazılması ve yayınlanması süreçlerinde Araştırma ve Yayın Etiği kurallarına riayet

edilmiş ve çalışma için elde edilen verilerde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Çalışma için etik kurul izni gerekmemektedir.

Katkı Oranı Beyanı

Çalışmadaki yazarların tümü çalışmanın yazılmasından taslağın oluşturulmasına kadar tüm süreçlere katkı yapmış ve nihai halini okuyarak onaylamıştır.

Çatışma Beyanı

Yapılan bu çalışma gerek bireysel gerekse kurumsal/örgütsel herhangi bir çıkar çatışmasına yol açmamıştır.

KAYNAKÇA

- Acar, P. (2016). Cevap Verebilirlik ve İyi Yönetişim. www.deu.edu.tr/userweb
- Akçomak, S. (2009). Kamu Sektöründe İnovasyon Hangi Ölçüde?. *Bilgi Çağı Dergisi*, Yıl:5, Sayı:59, 60-62.
- Atmaca, Y. ve Yılmaz, V. (2020). Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımına Genel Bir Bakış. *Turkish Studies-Economy*, 15 (2), 767-779.
- Christensen, T. ve Laegreid, P. (2010). Increased Complexity in Public Sector Organizations: The Challenges of Combining NPM and Post-NPM. In P. Laegreid & K. Verhoest (Eds.), *Governance of Public Sector Organizations: Proliferation, Autonomy and Performance* (pp. 255-278). Basingstoke: Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1057/9780230290600_13
- Christensen, T. ve Laegreid, P. (2016). *The Ashgate Research Companion to New Public Management*. London: Routledge. [https://www.academia.edu/26361196/The_Ashgate_Research_Companion_to_New_Public_Management_by_Tom_Christensen_and_Per_Laegreid_\(18.02.2023\)](https://www.academia.edu/26361196/The_Ashgate_Research_Companion_to_New_Public_Management_by_Tom_Christensen_and_Per_Laegreid_(18.02.2023)).
- Dawes, S. S. (2008). Introduction to Digital Government Research in Public Policy and Management. *Digital Government, E-Government Research, Case Studies, and Implementation*, (pp.103-125) edited by H. Chen, L. Brandt, V. Gregg, R. Traummüller et all, NY: SpringerScience+Business Media.
- Drucker, P. F. (1985). *Innovation and Entrepreneurship*. Perfect Bound Harper Collins Publishers: New York.
- Ecevit Satı, Z. (2019). Kamu Sektöründe Stratejik Yönetimi Etkinleştirmede Açık İnovasyon 2.0: Türk Kamu Sektöründe Uygulanma Koşullarını Değerlendirme. *Strategic Public Management Journal*, 5(10), 31-53.
- Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü [ECORYS] (2013). “Kümeler İçin İnovasyon ve AR-GE Yönetimi Kılavuzu”, <http://www.smenetworking.gov.tr>. (17.02.2023).
- Eriksson, E. M. (2019). Representative Co-Production: Broadening the Scope of the Public Service Logic. *Public Management Review*, 21(2), 291-314. <https://doi.org/10.1080/14719037.2018.1487575>
- Gökçe Güravşar, S. (2015). Kamuda İnovasyon ve Türkiye’deki Uygulamaları. *Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 28-37.
- Greve, C. (2015). Ideas in Public Administration Reform for the 2010s. Digitalization, Value Creation and Involvement. *Public Organization Review*, 15(1), 49-65. <https://doi.org/10.1007/s11115-013-0253-8>
- Greve, C., Laegreid, P. ve Rykkja, L. H. (Eds.). (2016). *Nordic Administrative Reforms: Lessons for Public Management*. London: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/978-1-137-56363-7>
- Gruening, G. (2001). Origin and Theoretical Basis of New Public Management. *International Public*

Boyalı, H. (2023). Kamuya Değer Katma Bağlamında Yeni Kamu Yönetiminde İnovasyon: Dijital Yönetişim. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 25(44), 539-555.

- Management Journal*, 4(1), 1-25. [https://doi.org/10.1016/S1096-7494\(01\)00041-1](https://doi.org/10.1016/S1096-7494(01)00041-1)
- Guthrie, C. ve Peaucelle, J. L. (2015). *Henri Fayol, The Manager*. London: Pickering, Chatto. <https://doi.org/10.4324/9781315654546>
- Gül, H. (2015). Kamu Kuruluşlarında Elektronik Hizmetlerin Yaygınlaştırılması (E-Devlet). www.kontrol.bumko.gov.tr, (05.02.2023).
- Güngör, G. ve Göksu, A. (2012). “Kamu İnovasyon Uygulaması: Türkiye Örneği”, <https://www.isites.info/pastconferences/isites2013/isites2013/papers/isites13246.pdf>, (15.02.2023).
- Gürkan, N. Z. (2008). Kamuda İnovasyon Projesi: Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Pilot Uygulama Örneği. *Strateji Bülteni*, Ocak-Mart, Sayı:7, 14-17.
- Hesse, J. J., Hood, C. ve Peters, B. G. (2003). *Paradoxes in Public Sector Reform: Soft Theory and Hard Cases*. Berlin: Duncker and Humblot. <https://doi.org/10.3790/978-3-428-50798-6>
- Howlett, M. (2019). *Designing Public Policies: Principles and Instruments*. London Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315232003>
- Indahsari, C. L. ve Raharja, S. J. (2020). New Public Management (NPM) as an Effort in Governance. *Jurnal Manajemen Pelayanan Publik*, 3(2), 73-129, https://www.researchgate.net/publication/342212998_New_Public_Management_NPM_as_an_Effort_in_Governance
- İSTKA (2012). Kamu Kurumlarında İnovasyon, İstanbul Kalkınma Ajansı'nın “Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı” kapsamında İSTKA/2012/BIL/190 Sözleşme Numaralı “Mükemmeliyet Merkezi Projesi”ne sağlanan destek ile hazırlanmıştır. <https://www.istka.org.tr/media/20864/kamukurumlar%C4%B1nda-%C4%B0novasyon.pdf>, (13.02.2023).
- Karataylı, İ. (2008). İnovasyon Fikirleri Geliştirmek İçin Bir Teknik: TRIZ. *Strateji Bülteni*, Ocak-Mart, Sayı:7, 24-27.
- Kesik, A. (2008). “Kamuda İnovasyon Eğitim Sunumu. Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı”, <https://studylibtr.com/doc/769078/kamuda-i%CC%87novasyon>, (12.02.2023).
- Kickert, W. J. M. (1997). Anglo-saxon Public Management and European Governance: The Case of Dutch Administrative Reforms. Jan-Erik Lane (Ed.), *PublicSector Reform Rationale, TrendsandProblems*, England: Sage Publications, 168-187.
- Klenk, T. ve Reiter, R. (2019). Post-New Public Management: reform ideas and their application in the field of social services. *International Review of Administrative Sciences*, 85(1), 3-10. <https://doi.org/10.1177/0020852318810883>
- Laegreid, P. ve Rykkja, L. H. (2022). Accountability and Inter-Organizational Collaboration within the State. *Public Management Review*, 24(5), 683-703, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14719037.2021.1963822>
- Li, J. ve Chung, K. (2020). Decomposing Isomorphism: What Drives Similarity in the Adoption of New Public Management?. *Administration Society*, 52(3), 375-404. <https://doi.org/10.1177/0095399718811307>
- Mulgan, G. ve Albury, D. (2003). Innovation in The Public Sector. working paper version 1.9, Strategy Unit, United Kingdom Cabinet Office, http://www.sba.oakland.edu/faculty/mathieson/mis524/resources/readings/innovation/innovation_in_the_public_sector.pdf, (10.02.2023).
- Newman, J., Raine, J. ve Skelcher, C. (2001). Transforming Local Government: Innovation and Modernization. *Public Money and Management*, 21(2), 61-68.
- Ntanos, A. ve Boulouta, K. (2012). The Management by Objectives in Modern Organisations and Enterprises. *International Journal of Strategic Change Management*, 4(1), 68-79,

Boyalı, H. (2023). Kamuya Değer Katma Bağlamında Yeni Kamu Yönetiminde İnovasyon: Dijital Yönetişim. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 25(44), 539-555.

https://www.researchgate.net/publication/264816922_The_management_by_objectives_in_modern_organisations_and_enterprises

OpenText (2016). “Digital Governance: Finding the Balance Between Opportunity and Risk”, <http://www.opentext.com/campaigns/digital-disrupt-or-die>, (09.02.2023).

Organisation for Economic Co-Operation and Development [OECD] (2005). *Oslo Manual: Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data*. 3 rd Edition, Paris: OECD Publishing.

Organisation for Economic Co-Operation and Development [OECD] Comparative Study (2016). “Digital Government Strategies for Transforming Public Services in the Welfare Areas”, <https://www.oecd.org/gov/digital-government/Digital-Government-Strategies-Welfare-Service.pdf>, (08.02.2023).

Osborne, S., Brandsen, T., Mele, V., Nemeç, J., Van Genugten, M., Flemig, S. (2020). Risking Innovation. Understanding Risk and Public Service Innovation-Evidence from a Four-Nation Study. *Public Money & Management*, 40(1), 52-62. <https://doi.org/10.1080/09540962.2019.1621051>

Regan, P. M. (2008). Privacy in an Electronic Government Context, Digital Government, E-Government Research, Case Studies, and Implementation, edited by H. Chen, L. Brandt, V. Gregg, R. Traummüller et al, NY: SpringerScience+Business Media.

Schumpeter, J. A. (1939). *Business Cycles: A Theoretical, Historical and Statistical Analysis of Capitalist Proces*. McGraw Hill: Newyork.

Sorenson, E. J. ve Torfing, J. (2007). *Theories of Democratic Network Governance*. Cheltenham: Edward Elgar. <https://doi.org/10.1057/9780230625006>

Şaylan, G. (2000). Kamu Yönetimi Disiplininde Bunalım ve Yeni Açılımlar Üzerine Düşünceler. *Amme İdaresi Dergisi*, 33(2), 1-21.

TDK (2007), <http://katalog.tdk.gov.tr/search?query=Innovation,%20inovasyon:%20Yenile%C5%9Fim&field=title&isOriginal=false>. (25.02.2023)

Uçkan, Ö. (2003). E-Devlet, E-Demokrasi ve E-Yönetişim Modeli: Bir İlkesel Öncelik Olarak Bilgiye Erişim Özgürlüğü. *Aylık Strateji ve Analiz E-Dergisi*, 5, 1-19.

Usta, A. (2013). Kamu Politikaları Analizine Kuramsal Bir Bakış. *Yasama Dergisi*, 24, 78-102.

Yüksel, M. (2000). Yönetişim Kavramı Üzerine. *Ankara Barosu Dergisi*, 58(3), 145-159.

Genişletilmiş Öz

Kamuya Değer Katma Bağlamında Yeni Kamu Yönetiminde İnovasyon: Dijital Yönetişim

Kamu yönetiminin sunmuş olduğu mal ve hizmetlerde verimlilik, kalite, performans önem arz etmektedir. Günümüz tarihine gelene kadar idari sistemler; bir yandan geleneksel yapının merkezi hiyerarşik yapılanması, yetki kullanımı ve koordinasyon yeteneklerini alırken diğer taraftan şu an popüler olan yönetişimin özerklik, katılım ve şeffaflık gibi özellikleri bünyesinde barındıran hibrit bir yapıya doğru evrilmiştir. Özellikle uygulamalarda sıklıkla karşılaşılan Yeni Kamu Yönetiminin, kamu sektöründe örgütlerin yapısı ile ilgili ciddi değişiklikler sunan bir model olması neticesinde günümüzde baskın kullanımı devam etmektedir. Ancak kamu yönetiminde ihtiyaçlar doğrultusunda spesifik değişikliklerden dolayı paradigma değişimine gidilerek yönetişim modelini merkeze almasıyla, etkisinin ilk zamanlarda olduğu kadar yoğun olduğu söylenemez.

Özel sektörde 20. yüzyıllarda kendini gösteren inovasyon hareketleri, kamu yönetiminde 21. yüzyılın başlarında ancak görülmeye başlanmıştır. Bu bağlamda, kamu yönetiminde dijital yönetişim kamuya değer katma noktasında önem arz etmektedir. Bu çalışma ile inovasyonun düzenli olmamakla birlikte pek çok alanda olduğu gibi kamusal alanda da yenilikler getirdiği ve uygulama alanı olarak da yönetim bilimleri teorileri ile görünür kılınmaya çalışarak alana katkı sunulmaya çalışılmıştır. Çalışmada yönetişim ve yeni kamu yönetimi kıyaslanmış, bu iki modelin kamu alanında uyguladıkları temel tekniklerin incelenmesiyle inovasyon çerçevesinde değişimlerin ortaya koyulması amaçlanmıştır. Bu iki modelin yapısıyla sınırlı tutularak kuramsal bir bakış sunulmuştur. Alan yazınları, dijital kaynaklar ve kütüphane materyalleri kullanılarak literatür taraması yöntemi kullanılmıştır.

İnovasyon özünde özel sektörün rekabet avantajı, karlılık ve verimlilikte artış, pazar payının genişlemesi gibi “ürün” içerikli hedefler bulunmasına rağmen ülkeler bakımından refahın artması, ekonomik istikrar ve büyüme, yaşam kalitesinin iyileşmesi tarzında “hizmet” alanında faydaları beraberinde getirmektedir. İnovasyonun kamusal alanda uygulanması ise kaynak kullanımının etkin ve verimli hale gelmesi, vatandaş odaklı kamu yönetiminin beraberinde hesap verebilir, etkin ve sorumluluk sahibi bir rol üstlenmesine ve vatandaşların taleplerini uygun biçimde karşılayabilmesine etki edebilmektedir. Bu durum, kamuda çağdaş bir yaklaşımın benimsenmesi noktasında iş görme yöntemleri, yeni prensiplerin kabulü, plan ve programlarda muhtemel değişikliklerle birlikte stratejilerinde de değişiklik getirmektedir. Bu değişimin Yeni Kamu Yönetimi anlayışıyla temellendiği ifade edilebilir. Çalışma kapsamı Yeni Kamu Yönetimi yaklaşımının sürekli olarak baskın bir model olduğunu, Yönetişimin ise birbirini takip eden, ancak esas olarak Yeni Kamu Yönetiminin evrimi veya yeniden icadı yoluyla ortaya çıkan bir yaklaşım olarak değerlendirildiğini göstermektedir. Hatta geleneksel bürokratik yapıyla birlikte üç modelin beraber uygulandığı kurumlara da rastlanabilmektedir.

Yeni Kamu Yönetimine benzer stratejiler uygulayan yönetim, yönetimin hedeflerine ulaşmasında idari politika ağları ile kamu kurumlarının yönetiminin yenileşmesini önclemiştir. Geliştirilen inovatif teknikler ile uygulanan pratikler kamu yönetiminin örgütsel yapılanmasını değiştirerek yeni bir role geçmesini sağlamıştır. Böylece kamu kurumları tarafından sunulan ürünlerin giderek “katma değerli hizmete” dönüşmesi ve kamu sektörünün düzgün işleyişi yönetişiminin bir sonucu olmaktadır. İşletmelerin, sivil toplumun ve yöneticilerin yeni rolüne uygun olarak sürece aktif katılımıyla devletin bir koordinatör olarak hareket etmesi üzerine kamu politikası arenasının kendine özgü bir biçimi olarak kendini göstermektedir. Buna göre yönetim, inovasyon kapsamında gerçekleşen dijitalleşme ile şeffaflık, yaratıcılık ve katılımcılık temalarıyla yönetime değer katmaktadır. Böylece dijital yönetim, dijital ortamda açık bilgi paylaşımını öngören ve yönetişimin içinden yeni bir tür olarak ortaya çıkan kavram olmuştur.

Yönetişim, karar alma yöntemleri ve uyguladığı stratejilerin çoğulluğuna dayanan, kamu hizmetlerinin sunumunda yenilikleri getiren ve kendinden evvel var olan kuramlardan etkilenen hibrit bir yaklaşım olmuştur. Yani, Yeni Kamu Yönetimi performans odaklı, verimlilik ve etkinliği öncleyen bir model olarak geleneksel bürokratik yapının yerine geçmiştir. Buna ek olarak Yeni Kamu Yönetimi esasında hükümet, bürokrasi ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan üçlü bir yapı içermektedir. Böylece Yeni Kamu Yönetimi çıkış dönemlerinde kamuda inovasyonun görünür olduğu kamu hizmeti yönetiminde reform niteliğinde bir değişim yaratmıştır. Geleneksel yönetimin dikey hiyerarşik yapısından ziyade dijital yönetişimin, yatay bir koordinasyon oluşturmasıyla beraber ilgili sürece dahil olan tüm aktörlerin ağ tipi örgütlenmeleri sonucu kamu yönetimine katılımları olanaklı kılınmıştır. Bununla birlikte bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde hizmet ve maliyet tarzı konularda hesap verebilir bir yapı, bilgi sunumu ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sürecinde şeffaflık, çoklu aktörün kamu politikası oluşumu ve uygulanması safhasında katılımı tarzı pek çok özelliğin dijital ortama aktarılmasıyla kamu yönetiminde inovasyon sürecinin artırıcı bir biçimde her an yenilenerek devam ettiği savı kanıtlanmaktadır. Kısacası kamu sektöründe birbirini izleyen değişim ve dönüşüm süreçleri yani inovatif faaliyetler, kamu yönetimi ve kamu hizmeti sunumuna yeni perspektif anlayışları kazandırmıştır.

Extended Abstract

Innovation in New Public Administration in the Context of Adding Value to the Public: Digital Governance

Efficiency, quality and performance are important in the goods and services offered by the public administration. Administrative systems until today's history; On the one hand, the central hierarchical structure of the traditional structure, while taking on the ability to exercise authority and coordination, on the other hand, has evolved into a hybrid structure that incorporates the features of the currently popular governance such as autonomy, participation and transparency . As a result of the fact that the New Public Administration, which is frequently encountered in practice, is a model that offers serious changes in the structure of organizations in the public sector, its dominant use continues today. However, due to specific changes in public administration in line with the needs , it cannot be said that its effect is as intense as it was in the early days, with the paradigm shift going and putting the governance model in the center.

Innovation movements that emerged in the private sector in the 20th century have only begun to be seen in the public administration at the beginning of the 21st century. In this context, digital governance in public administration is important in terms of adding value to the public. With this study, it has been tried to contribute to the field by trying to make it visible with the theories of management sciences as an application area and that innovation brings innovations in the public sphere as well as in many areas, although it is not regular. In the study, governance and new public administration were compared, and it was aimed to reveal the changes within the framework of innovation by examining the basic techniques that these two models applied in the public

field. A theoretical perspective is presented by limiting the structure of these two models. Literature review method was used by using literature, digital resources and library materials .

Although there are "product" targets such as the competitive advantage of the private sector, increase in profitability and productivity, and expansion of market share, innovation brings benefits in the field of "service" such as increasing welfare, economic stability and growth, and improving the quality of life for countries. The implementation of innovation in the public sphere, on the other hand, can affect the effective and efficient use of resources, the citizen-oriented public administration to assume an accountable, effective and responsible role and to meet the demands of the citizens appropriately. This situation brings about a change in the strategy of adopting a contemporary approach in the public sector, along with the ways of working, the adoption of new principles, possible changes in plans and programs. It can be stated that this change is based on the New Public Management approach. The scope of work shows that the New Public Administration approach is consistently the dominant model, while Governance is considered a successive approach, but mainly emerging through the evolution or reinvention of the New Public Administration. In fact, it is possible to encounter institutions in which three models are applied together with the traditional bureaucratic structure.

Governance, which has implemented similar strategies to the New Public Administration, has prioritized the renewal of administrative policy networks and the management of public institutions in achieving the goals of the administration. Developed innovative techniques and applied practices have changed the organizational structure of public administration and enabled it to take a new role. Thus, the products offered by public institutions gradually turn into "value-added services" and the smooth functioning of the public sector is a result of its governance . It manifests itself as a distinctive form of the public policy arena, with the state acting as a coordinator with the active participation of businesses, civil society and managers in the process in accordance with the new role. Accordingly, governance adds value to management with the themes of transparency, creativity and participation with the digitalization realized within the scope of innovation. Thus, digital governance has become a concept that foresees open information sharing in the digital environment and emerged as a new type of governance.

Governance has been a hybrid approach based on the plurality of decision-making methods and strategies, bringing innovations in the delivery of public services and influenced by the theories that existed before it. In other words, the New Public Administration has replaced the traditional bureaucratic structure as a performance-oriented model that prioritizes efficiency and effectiveness. In addition, the New Public Administration essentially includes a tripartite structure consisting of government, bureaucracy and non-governmental organizations. Thus, the New Public Administration has created a reform-like change in the public service administration, where innovation is visible in the public sector during its exit periods. With the horizontal coordination of digital governance rather than the vertical hierarchical structure of traditional administration, it has been made possible for all actors involved in the process to participate in public administration as a result of network type organization. In addition to this, thanks to information and communication technologies, an accountable structure in terms of service and cost, transparency in the process of information presentation and the realization of activities, the participation of multiple actors in the formation and implementation of public policy, by transferring many features to the digital environment, the innovation process in public administration will increase at any time in an incremental way. The claim that it continues by being renewed is proven. In short, successive change and transformation processes in the public sector, namely innovative activities, have brought new perspectives to public administration and public service delivery.
